

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/3 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.
Pentru monarhie: 1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/3 an 7 fl., 1 an 14 fl.
Pentru România și străinătate: 1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.
Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.
Se prenumără și la poste și la librării.
Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia», soc. pe acțiuni.

Pasivitatea.

Decând și opoziția maghiară s'a săturat de „constituționalismul” și „parlamentarismul” maghiar, și a declarat, în parte măcar pasivitatea, noi Românii putem avea o satisfacție, care cu timpul o să ne închege tot mai mult, o să ne unească tot mai mult în vederi și asupra acestui esențial punct de tactică al politicii noastre.

În timpul din urmă am văzut ivindu-se printre noi oameni, cari se declarau gata a abzie, așa zicând, de întregul program național, în schimb unei legi electorale „europenești”, în urma căreia Românii ar fi avut — după idea acelor oameni, — se părasească pasivitatea și se iee parte la alegeri.

Oamenii aceștia au putut să se convingă, cât de puțin ei reprezintă opinia publică românească, cât de puțin ei „se inspiră” — cum credeau și susțineau — de sentimentul general al poporului românesc. — Totuși nu se poate tăgădui, că bagseam sub influința unui complex de alte idei, s'a resimțit în publicul românesc o dispoziție mai pronunțată pentru „activitate”, adică pentru participare la alegeri.

Nu sântem intoleranți, și nu vom infiera de „trădători” pe aceia, cari au convingerea, că activitatea parlamentară e mai bună decât pasivitatea. Judecând în abstract poate să se discute foarte frumos și interesant asupra acestei teme. Decât, că dela teorie până la praxă e o distanță mare, în mijlocul căreia, cât pentru noi, găsim pe — Bánffy, încarnarea sistemului de forță și brutalitate, care a cuprins toate instituțiile țării, și care ne face să gemem sub binecuvântările „liberalismului” lui.

Ultimele alegeri, cele mai clasice alegeri ungurești au trebuit, credem, să altereze opiniunile despre activitate și a le celor mai convingși și călduroși apărători principali ai ei, cari au fost și sânt de bună credință. Despre cei alalți nu mai vorbim. Pentru-că oameni ușuratici, al căror unic motiv este egoismul, cari nu recunosc principiu mai înalt decât „eu” lor, și cari ar avea ambiția să paradeze prin bufet-ul parlamentului din Pesta, pentru a-și satisface unei ambițiuni proaste și a-și îndestula pofta după plăceri și bani, — nu pot veni în nici o combinație, când e vorba de a hotărî asupra ținutei, aproape tradiționale, a luptei unui popor martir, cum e poporul nostru.

Astfel de „streberi”, pentru cari nume românești nici nu avem, sânt fenomene străine, aberațiuni de diferite proveniențe în mijlocul nostru.

Ear' dacă nici alegerile lui Bánffy n'ar fi readus la ogașe pe cei abătuti — cu bună ori cu rea credință, — atunci decretarea pasivității, fie și parțială, din partea partidelor opoziționale maghiare, trebuie să-i readucă și trebuie să-i convingă, că bună și corectă este linia de conduită, ce și-a descris-o partidul nostru național.

Într'un partid, ai cărui membri sânt pătunși de spiritul ordinei și al disciplinei, nici că ar mai trebui să se recurgă la astfel de argumente luate din afară de sinul seu; într'un atare partid, cum ar trebui să fie mai ales un partid național, cum e al nostru, ar trebui să fie lucru de sine înțeles, că până ce o hotărîre luată de partid e în vigoare nealterată prin alta ulterioară, are să fie observată necondiționat.

Dar' nu se poate nega, că decât disciplina impusă de autoritate, mai puternică legătură este convingerea câștigată de propriul raționament al omului; și că mai tare este coherența internă între cei uniți prin cugete și simțiri, decât constrângerea externă prin enunțaiuni obligatoare, în formă de conluse, legi și altele de acestea.

E bine deci, ca să ne dăm unul fiecare seamă, cum asiăzi, după treizeci de ani dela hotărîrea pasivității la Mercuria, au ajuns și partidele maghiare cele mai veritabile, ca să se facă asemenea.

E bine să ne dăm seamă, că aceiași oameni, cari până ieri-alaltăieri ne făceau cele mai aspre imputări și ne ascriau cele mai criminale intențiuni, pentru-că nu intrăm în lupta electorală și în parlament — de unde ei ne-au scos, — astăzi vin înșiși să enunțe pasivitate, chiar în parlament fiind.

E bine să ne însemnăm, că un șovinist veritabil, ca Bartha Miklós, care de atâtea ori foc și pară a versat asupra noastră, astăzi e constrins să ne recunoască îndreptățirea pasului ce am făcut, și cu înseși argumentele oamenilor noștri să motiveze procedura oamenilor sei.

Oamenii cuminte imposibil să nu reflecteze la aceste fapte. Și să vede deja rezultatul acestor reflexiuni.

Unirea, un organ bisericesc, care însă foarte adese-ori, în desacord cu ce-

lealalte ziare românești, a accentuat activitatea, acum serie altfel.

„Pasivitatea este o armă politică” — zice „Unirea” — la care recurg cetățenii numai în cazuri extreme, când domnesc stări anormale, ce nu se pot îndrepta și sana prin alte remedii constituționale. Cum că în Ungaria domnesc atari stări, nu o dovedește numai decretarea pasivității din partea naționalităților nemaghiare, ci o recunoșc și înșiși Maghiarii.

Partidul național și fracțiunea Ugron la ultimele alegeri au suferit pierderi de tot simțite. Causelor sânt corupțiunea morală în viața politică și abuzurile guvernului. Așa susține opoziția din parlament, și noi nu avem cuvinte de a trage la îndoaială îndreptățirea acuzelor, ce se fac guvernului actual.

Cei ce învovătau pe Români pentru pasivitate, se vedă conștienși de împregiurări a renunța la lupta politică activă. Zeci de mii de cetățeni văzând abuzurile electorale s'au disgustat de a deprinde și ei dreptul de alege. Acum când e vorba de o chestiune cardinală în organismul statului, de votarea bugetului, două partide organizate renunță la lupta politică.

După-ce publică rezoluțiunea prin care partidul lui Apponyi își motivează procedura sa „Unirea” continuă:

„Seriositatea situațiunii o caracterizează destul de limpede acest comunicat. Pasivitatea enunțată de partidul lui Apponyi e numai din cas în cas, dar e pasivitate. Ea gesează pe guvernamentali, cari, spre a-și ascunde necazul, în organele lor se încearcă a persista pe Apponyști, calificându-i de greviști.”

În sfârșit „Unirea” observă următoarele:

„Recunoaștem și noi, că lucrurile și fără opoziție parlamentară vor merge, ca și până acum, adică rău. Pasivitatea unui partid însă denunță răul înaintea lumii și atrage atențiunea publică asupra lui, făcând pe cetățeni, să mediteze asupra cauzelor, cari l-au produs, și a mijloacelor pentru a-l delătura. Din acest punct de vedere pasivitatea de mulțori este de aprobat.”

Când înregistrăm aceste enunțaiuni noi le considerăm ca echouri în poporul românesc a decretării pasivității ungurești, ear' drept concluziune putem enunța și noi:

Pasivitatea este un punct esențial de tactică politică a partidului național. De acest punct se leagă istoria unei lupte politice de trei decenii a poporului românesc.

cate și progresului, eu iau lucrurile așa cum sânt și mă silesc să scot din ele un învățământ folositor tuturor, fără nici o altă pretențiune decât aceea de a face să vorbească bunul simț, care a fost de atâtea ori jignit cu ocazia idilei frumoasei prinsease americane și a negriciosului sau țigan unguresc.

„Căsătoria e o simțită”, a zis Balzac. El se înțelegea tot așa de bine în alte căsătorii, ca și tinerul tomatie, al cărui nume lui scapă pentru moment, și care numia căsătoria „o plăcere inocentă”...

Fericirea căsănică nu se câștigă, ca tot ceea-ce are un preț, decât prin îngrijiri și sacrificii; trebuie aci înainte de toate, o energie dulce și răbdătoare, o mare stăpânire de sine însuși, o afectuoasă toleranță pentru gusturile particulare și chiar pentru defectele aceluia sau aceleia cu care trebuie să-ți împărtășești pe viitor viața.

În statele constituționale guvernământul se exercită prin o serie de compromisuri. Tot așa cu căsătoria. Indulgența și paciența, — eată marea maximă, pe care n'am și-o nesocoti, fără ca iubirea cea mai înfăcșată să nu se stingă în curând.

La aceasta nu prea gândesc tinerii, cari se iau cu ochii închiși, fără să știe dacă se iubesc într'adevăr, — de oare-ce conveniențele sânt îndeplinite și iubirea vine pe deasupra.

Lucrul în realitate nu e tot mai așa. De departe vezi o cale sămănată cu roze; când însă mergi pe cale, simți spinii. Mun-

Prin urmare în totdeauna acest punct trebuie tratat cu tact și îngrijire pentru-că ori-ce sgădărire nemotivată și ușuratică compromise serioșitatea luptei noastre. Experiența de 30 ani întărește acum motivele pasivității noastre și logica faptelor îi arată necesitatea.

Adus de totalitatea poporului românesc acest conclud de pasivitate nu se va pute schimba păstrând stima trecutului, decât tot numai printr'un conclud pronunțat de reprezentanții întreg poporului românesc.

Aceștia în general, pentru timpuri îndepărtate; pentru timpul mai de aproape trebuie să ne însemnăm: că pasivitatea nu înseamnă neactivitate, nelucrare; că noi trebuie să lucrăm cu atât mai virtos pe toate terenele, ce ni-le deschide o viață politică extraparlamentară.

Pasivitatea este un protest continuu în contra sistemului, ce dominează într'o țeară. La noi sistemul „liberal”, sistemul forței și al brutalității, a provocat însuși pasivitatea, și a noastră, și acum și a partidelor opoziționale maghiare.

Să denunțăm deci înaintea lumii acest miserabil sistem și să protestăm necontent în contra lui!

Sibiu, 22 Ianuarie n.s.

Liturghia maghiară. Decretul Papei, prin care li-se interzice Maghiarilor greco-catolici folosirea limbii maghiare ca limbă liturgică, a causat mare supărare patrioților noștri. S'a scris mult în chestiunea aceasta, și s'a versat mult venin din partea presei patrioțice asupra Românilor, în credință, că decretul din chestie s'a dat de dragul Românilor. Corespondentul oficiosului Pol. Corr. a' aflat însă dela o înaltă persoană bisericească din Vatican adevăratul motiv al acestei împotriviri, care e de caracter pur bisericesc și se cuprinde în următoarele lămuriri:

„Sfântul scaun (papal) a fost condus la emanarea decretului, prin care se declară folosirea limbii maghiare de neadmisibilă în liturghie, numai și numai de motive bisericești, astfel, că e totul nemotivată presupunerea, că în actul acesta s'ar cuprinde represalii, îndreptate din partea vaticanului în contra guvernului maghiar pentru legile, noue eclesiastice. Vaticanul s'a ocupat cu chestiunea aceasta cu mult mai înainte de crearea acestor legi, și decretul de aceea s'a edat numai acum, pentru-că vaticanul voea să pună în cumpănă toate momentele ce trebuie ținute în vedere, înainte de a decide formal în cauză.

Biserica romană a recunoscut totdeauna paritate între rital vechiu oriental, adică slavic și cel latin, încât privește vechimea și tradițiunile riturilor acestora. Cu totul altcum stă însă lucrul cu riturile moderne, pe cari voesc să le introducă în biserica catolică. Când pe la anul 1830 unii preoți catolici din Germania începuseră să celebreze missa în limba germană, Sfântul scaun a oprit imediat acest abuz. Vaticanul s'a arătat totdeauna neaplicat spre a lega compromisuri în aceste chestiuni de limbă bisericească, pentru-că folosirea limbii naționale ca limbă liturgică duce încet spre crearea unei biserici naționale, neatrănătoare de Roma, adică duce la schismă. Folosirea limbii naționale ca limbă liturgică va fi combătută dar' totdeauna din partea vaticanului, cu energie mare și cu atât mai virtos, că uzul acesta a fost introdus de — protestanți. La aducerea hotărîrii în chestiunea limbii liturgice din Ungaria, Sfântul scaun nu a fost condus de vre-o răsunare în contra guvernului maghiar, ori de intențiunea de a ajutura aspirațiunile naționale ale Ruțenilor și ale Românilor, ci a pretins simplu respectarea principiilor tradiționale și neștrămutate ale liturghiei biserice catolice...”

Din lămuririle acestea pot vedea patrioții noștri destul de bine, că pofta de a introduce limba lor ca limbă liturgică în biserica greco-catolice, au să — și-o pună în cui!

D. A. Sturdza redivivus. În cercurile politice din București se vorbește mult despre intrarea de noua dlui D. A. Sturdza în cabinetul liberal, condus de dl P. S. Aurelian, primind verosimil conducerea ministeriului de externe. Călătoria dlui D. A. Sturdza la Viena și la Berlin nu a fost — se zice — de caracter curat personal, ci dl Sturdza a avut și misiuni politice; în Berlin acesta, de a pune la cale în mod definitiv visita M. Sale împăratului Wilhelm la București, care ar avea să se facă în Maiu a. c. — Vom vedea.

Josika totuși se duce! Așa susține Magyarorszag, care aduce demisiunea apropiată a ministrului Josika, în strînsă legătură cu denumirea contelui Majláth de episcop titular pentru diecesa catolică din Ardeal. Se zice anume, că Josika a fost acela, care a pus la cale și a condus pertractările prealabile între nunțiul din Viena și guvernul maghiar din Budapesta, pertractări al căror rezultat final a fost: numirea contelui Majláth de ajutor de episcop cu drept de succesiune și numirea lui

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Fericirea în căsnicie.

Apropo de tristă afare „Ward-Rogó” s'a risipit multă cerneală în zărele străine, și mai ales în cele belgiene, asupra onirului nepotrivite. Chestiunea căsniciei, care nu e decât o formă a chestiunii familiei, a avut întotdeauna o importanță vitală în societate.

Atacurile, înversunate ale unor teoreticieni în contra căsătoriei, repulsiunea, ce ca inspiră unor oameni a căror valoare intelectuală n'ar pute fi tăgăduită, reformele ce vor să-i aducă politicienii practici, cari urmează ori acompaniază opinia publică, totul cheamă asupra acestei chestiuni — de atâtea ori agitată și astăzi readusă în discuție, — atențiunea celor, cari sânt deja însurați și celor destinați să se însoare în curând.

Am numit mai pe totuț lămea, de oare-ce celibatarii înveterați, ori-care ar fi cauzele care-i îndepărtează de însurătoare, sânt mai la urma urmelor o mică minoritate.

N'am să presint aci nici doctrine nouă nici critice acerbe, nici planuri de renoațiuni sociale; e de presupus că ceea ce formează de atâtea vreme viața umanității, asigurându-i regulata perpetuitate, are și unele părți bune și răspunde trebuințelor naturii noastre.

Eată pentru-ce, fără a fi întru nimic dușman ameliorațiunilor, schimbărilor justifi-

tele Olymp, zice fabula, își ridică creștetul într'un cer totdeauna senin și fără nouri. Nu totmai acest munte au să-l urce soții, în viața lor comună.

Sânt puțini aceia, cari sorb din căsătorie toată fericirea, pe care căsătoria poate să o dea. Unii se așteaptă să fie fericiți, fără a-și da cea mai mică osteneală; alții sânt atât de preocupați de ei înșiși și de afacerile lor, încât nu au nici timpul nici puterea de a se bucura de fericirile căminului. Astfel se întâmplă, că femeia și bărbatul nu încep a se cunoaște și a se aprecia decât în amurgul vieții lor.

Căsătoria s'ar pute deluși: viața armonioasă a două ființe. A ști să-ți menajezi o asemenea viață este o știință, care merită mai mult decât ori-care alta, osteneala de a o învăța.

Cel mai mic lucru ajunge pentru a rupe armonia; și noi avem fiecare atâtea defecte iritante! Manie de a releva nimicuri; înclinare pentru observațiuni supărătoare; obicei, așa, de lesne de contractat, de a se arăta plictisit și de a fi „asomant”...

Dar' aceste defecte sânt bagatele, veți zice.

Negreșit; numai că ele au ca rezultat de a învenina existența a două ființe omenești; — și asta nu e o bagatelă.

Nimic nu face mai mult să strălucească bucuria pe obrazul cuiva, decât puterea de a face pe un altu' fericit. Nimic nu ușurează mai mult un suflet, decât împărțirea sarcinilor unei ființe, pe care o iubim.

A veghea, cu o îngrijire caldă și desinteresată la dezvoltarea unei alte vieți, — eată mijlocul cel mai sigur de a ne asigura pentru noi înșiși — ușurare și vigoare.

Ori-ce păreche care într-o căsnicie realizează ceea-ce ni-se povestește despre paradis. Eată-i la un loc, doi și singuri. Iubirea e un zid, care-i despart de cealaltă lume. Șerpele lipsește, și nici nu va veni, până-când Adam și Eva nu vor face nimic pentru a-l atrage.

Dar' cele mai adese-ori această cetate, pe care iubirea a ridicat-o, e atacată, — o! numai puțintel, — prin mici lipsuri de curtoisie, prin ușoare neatențiuni, prin provocări corilărești, prin cuvinte vii, prin cochetării „inocente”, prin priviri, care îngheață, prin gesturi nechibzuite, care pun pe gânduri... Și, piatră cu piatră, zidul se dărâmă, până-când nu mai rămâne nimic, ear' saculturnul rămâne des-his tuturor monstrilor, cari aleargă la el pentru a-l pângări.

Un englez, Sidney Smith, a comparat pe doi soți cu o păreche de foarfeci, care, deși unite, se mișcă adese-ori în direcțiuni opuse, dar' se apropie totdeauna p untru a pedepși pe acela care se pune într'ele. „Și dacă e voesc, să-mă bată!” — zice femeia lui Sganarelle bine intenționatului vecin, care se amesteca unde nu-i ferbea oala.

Și într'adevăr, între copac și coajă se nu-ți poți degușta. Soții sânt uniți ca coaja de copac: nimic mai natural decât să se apere reciproc, ea de o injurie, de intervenția amicilor stângaci. Rușele-murdare trebuie să se spele în familie, — și s'a zis cu drept cu-

vânt, că neînțelegerile ascunse sânt pe jumătate aplatate; pe când din moment ce au izbucnit în public e o îndoită sarcină de a opri cearta în casă și — gura lumii.

O femeie scriitoare, numită adese-ori Georges Sand a Angliei, — ceea-ce în treacăt fie zis de celor-care nu cunosc decât pe una din-ele o foarte greșită idee despre cealaltă, — Georges Eliot, a zis unde-va, că între soți există cu necesitate o relațiune de simpație sau o relațiune de curerie.

E nefolosnic, că certele conjugale nu sânt adese-ori decât lupte pentru autoritate. Logodnicii se duc la cununie și zic: „Da! Ei nu se întorc bine acasă și unul din ei zice: „Nu!” — și eată rășboiul declarat.

Cum se face, — întrebă cineva pe un om de spirit, — că dta si nevasta dtaie stăuței totdeauna în desacord?

Foarte simplu, — răspune el, — pentru-că noi avem amândoi acea sa și idee: ea vrea să pornească și eu ear!

De ce oare avem aerul de a crede, că odată „curtea”, isbutind a duce la căsătorie e superfluu a mai continua să dăm dovezi de iubire? Cum? facem o curerie, și nu mai lăqm nici o măsură pentru a o conserva?

Ori-cât de comun ar fi lucrul, el ne atinge fără să vrem în bunul nostru simț, și dacă omul s'ar gândi puțin l-ar înțelege numai decât. Femeea, la rândul seu, nu trebuie să dorească mai puțin a conserva admirația bărbatului, decât a dori să câștige pe aceea a logodnicului. — În loc de a neglija și prin urmare de a micșora farmecele

Jvankovics de episcop al diecei Rožnyó. Ministrul Josika e angajat dar' în cauză, nu numai ca ministru maghiar lângă persoana M. Sale, ci și ca președinte al statului catolic din Ardeal. Evident, că va fi necesitar a trage consecințele din purtarea colegului seu *Wlassics*. opusă cu totul intențiunilor sale, și astfel nu se va mai reîntrae în postul seu din Viena. Pe astă cale *Wlassics* încă va scăpa de încercătură, pentru-că va pune toată vina pe demisionatul Josika.

Așa se joacă oamenii de-a — guvernul!

În favorul presi. În ședința de Mercuri a reichsrathului austriac s'a primit cu 149 voturi contra 47 propunerea comisiunii budgetare, referitoare la stergerea timbrului pentru gazete. În înțelesul acestei propuneri, timbrarea gazetelor încetează pentru acelea foi cari apar mult de trei-ori pe săptămână, la 1 Martie a. e., ear' pentru foile de zi la 1 Ianuarie 1898. După primirea propuneri, ministrul de finanțe Bilinsky a declarat, că conculs luat nu se va pute executa, pentru-că stergerea timbrului pentru gazete aduce budgetului austriac o pierdere anuală de trei milioane, de a căror acoperire statul trebuie să se îngrijească pe altă cale. Guvernul va prezenta singur în chestiunea aceasta un proiect de lege, pentru-că în principiu guvernul nu e contrar ideii, dar' ideea trebuie studiată bine.

Din parlamentul maghiar. În ședința de ieri a dieței s'a început discuția specială, pe articole, a budgetului, și s'au votat pozițiile despre dotarea Curții regale și despre pensii. Interesantă a fost interpelarea deputatului Sima, rostită la sfârșitul ședinței, în cauza volnicilor revoltătoare ale comitetului-suprem din Csongrád, pe care Sima l'a numit în plină ședință — „gazember”. — Încep oamenii a se întitula mai cuvințios, și cam după-cum merită.

Afacerea Majláth. Pe lângă toate desmînțirile și înfrumșetările presi guvernamentale, că denumirea contelui Majláth de episcop titular pentru Alba-Iulia a fost corectă, *Vaterland* și celelalte foi clericale susțin mereu, că s'a comis înșelăciune, pentru-că vorba a fost totdeauna de o numire cu drept de succesiune, până-ce denumirea s'a întemplat acum fără acest drept. Partidul popular adună dovezile din cari ese la iveală vinovăția guvernului, ear' deputatul Rakovszky, din acest partid, va adresa guvernului o interpelare, în ședința de mâine.

Muraviev la drum. Din Petersburg se telegrafează, că noul ministru de externe Muraviev va pleca cât de curând pe la curțile europene, ca să se prezenteze, și să-l vadă lumea, că nici dînsul nu e așa de negru precum îl descriu binevoitorii sei, adecă: Nemții.

sale, ea trebuie din contră să se silască a le îndoi pentru scela care i-a făcut, luându-o de nevestă, cel mai mare compliment ce li e dat omului să-l facă unei femei.

D-șoara de *Scudery* dă o bună lecțiune femeilor când le zice: „Amanții când încețază de a mai fi amanți, după-ce se însoară cu iubitele lor, n'au totdeauna vină; căci cea mai mare parte a femeilor, după-ce s'au măritat, sînt neglijate pentru bărbații lor, contrazicătoare, adesea cochete și chiar geloose fără motiv; așa că nu e de mirare, că găsindu-le foarte deosebite de ceea-că erau înainte de a le fi luat în căsătorie, bărbații își schimbă sentimentele ce aveau pentru ele”.

Iubirea, pe care *Bossuet* o numește „cea dintău dintre pasiuni și izvorul celorlalte”, nu se întreține decât prin iubire. Astfel trebuie ca omul și femeia nu numai să se iubească cu gingășie, ci să și-o spună și să și-o spună destul de des.

Este esențial ca amândoi să fie dispuși a-și ceda reciproc, nu odată, nici de zece-ori ci totdeauna și ca din obicei.

Egoismul este moartea iubirei. Între atăția soți cari trăiesc fără afecțiune unul pentru altul, ale căror inimi moarte n'au decât cenușe acolo unde ar trebui să ardă o flacără neîncetată alimentată, cea mai mare parte s'au perdut pentru motivul, ca fiecare s'a gândit prea mult la sine, și prea puțin unul pentru altul.

În general fericirea atîrnă de un fir de păr; dar' în căsnicie, mai mult decât ori-unde altă, deține numai de noi ca să nu tăiem firul acesta.

Rosmarin.

Naționalitatea

de
Max Nordau.
(Urmare.)

Sînt politicieni visători, cari cred serios, că omenirea civilizată se va găsi odată într'o condițiune care nu va mai face necesare marile formațiuni de stat.

În această condițiune nu mai sînt nici răsboaie, nici afaceri externe; oamenii formează mari grupări, întru căteva familii răspândite, sau comunități de o întindere moderată, în sinul cărora individul se bucură de libertatea sa de a se desvolta, și ai căror membri își garantează reciproc tot spriginul moral și material de care omul nu se poate lipsi în existența sa; fiecare grup e independent de celalalt, și numai dacă e vorba de întreprinderi ce sînt necesare și utile tot odată pentru mai multe grupuri și nu pot fi executate de unul singur, toți acei, cari au interes la întreprinderea în chestiune, se înțeleg pentru un acord trecător și special scopului de atins.

În o asemenea condițiune a umanității, nu va mai fi, firește, chestiune de naționalitate, fiindcă grupurile independente ar pute fi atât de mici, încât să se compună exclusiv din membrii aceleiași limbe: dar' înainte de ce se cred în realizarea acestei visuni a viitorului, voi admite mai curând că oamenii, în cursul evoluțiunii lor organice, vor ajunge odată să nu mai aibă trebuință, pentru a face sensibilă starea lor de conștiință de limbă sau de o mișcare simbolică în general, ci de mișcările moleculare ale unui creier să vor comunica de-adreptul altor creieri prin un fel de radiațiune sau transmisiune continuă.

Eu acord acestei dezvoltări progresive mistice același grad de posibilitate ca și dezvoltării regresive, visate de la statul național la comunitatea independentă. Ca să nu supăr pe nimeni, voi zice că acest grad de probabilitate este foarte mare, dar' aștept în schimb contra-concesiunea legitimă că atingerea unuia sau celuilalt din aceste două scopuri va cere încă mult timp, cu mult mai mult, în tot cazul, decât pot și vor să-l acorde astăzi naționalitățile oprimate.

Acestea se vor lăsa de asemenea foarte cu greu a fi determinate să accepte o limbă universală.

Se poate ca indivizii de o înaltă cultură ai omenirii întregi să se servescă într'un viitor depărtat de o limbă comună, pentru a intra unul cu altul în schimb de idei.

Dar' e greu de crezut că populațiuni în de ajuns de întinse vor posedea vrăodată această limbă clasică a culturii universale, în așa chip încât să fie guvernate și administrate prin ajutorul ei.

În funcțiunile lor intelectuale cele mai însemnate, când inițiază tinerimea în secretele științei, când angajază pe concetățenii lor la hotăriri grave, când emit verdictul conștiinței lor pentru a condamna sau a achita membrii cei mai aleși ai unui popor, nu și vor deghiza nici-odată cugetările lor sub un limbaj străin, care diformează cu necesitate fisionomia lor particulară și mărginește libertatea lor de mișcare.

După-ce am înlăturat toate celelalte soluțiuni radicale, nu mai rămâne decât una, cea mai radicală din toate: *violența*.

Relele arangiamente și încercările de împăcare schioape nu rezolvă nimic. Când e vorba de un bun primordial ca limba de o parte esențială a personalității însăși, nu se pot face concesii, trebuie să se opue fiecărei propozițiuni de renunțare răspunsul dirz: *Nimic!*

Lupta pentru limbă este o altă formă a luptei pentru viață și trebuie să fie dusă ca și aceasta: sau omorîm inamicul, sau sîntem omorîți de el, sau fugim.

(Va urma.)

Rosmarin.

Aforisme politice.

— Una la si. —

Partidele nu reflectează, ele numai simțesc.

Ranke.

Cinismul în dietă.

— Din vorbirea deputatului Pap Géza. —

Parlamentul maghiar a devenit o adeverată caricatură. Oratori de valoare partidul guvernamental nu are, ear' cei de greu calibru din opoziție s'au pus în grevă. Nu mai vorbesc. Cel puțin în chestiuni de mare însemnătate, cum e și budgetul, vor să observe pasivitatea. Cum însă în parlament trebuie să se vorbească, pentru-că de aceea e parlamentul și deputații deputați, oameni cu tragere de inimă pentru popoarele din țeară, cari nu i-au onorat cu încrederea lor, a venit rîndul de astădată la toate mediocritățile, ca ele să și ridice glasul în dietă și să ventileze mai una mai alta dintre chestiunile arzătoare.

A venit rîndul dar' și la un anumit Pap Géza, o capacitate „liberală”, celebră prin aceea, că e cel mai mic deputat în dietă lui Bánffy. Mic, dar' cu minte! Așa crede dînsul. Și fiindcă dînsul o crede aceasta, s'a pus omulețul să vorbească în chestiunea națională! Pentru un om cu minte, ca d-sa, curată jucărie. Ce e mai ușor decât să vorbești Maghiarilor din dietă lui Bánffy, despre o chestiune care nu există? Pentru-că pentru domnul Pap Géza, care poate-că nici n'a văzut Români, Sârbi și Slovaci decât numai în foile umoristice maghiare, nu există chestiune națională, fiindcă naționalitățile din Ungaria nu sînt asuprite, duc traiul cel mai bun, încât nu au nici un motiv a se plînge.

Vorbirea deputatului Pap, ținută în ședința din 19 Ianuarie a dieței ungurești a fost altcum adresată partidului popular, pe care micul Demosthene al partidului lui Bánffy l'a luat la refec pentru punctul din programul seu, care se refere la pacificarea naționalităților. Dăm câteva floricele din acest discurs, ca să vadă lumea neprecupată, ce cinism revoltător s'a incubat în parlamentul maghiar. Să nu ne mirăm însă de aceasta. Când șeful, ministrul - president Bánffy, declară în plin parlament, că la alegerile trecute nu s'au făcut volnicii, nu s'au făcut cumpărări de suflete, nu s'au făcut ilegalități, ci toate aceste rele le-a făcut opoziția, cum să nu poată veni și un Pap Géza, să zică tot în plin parlament, că guvernul e tolerant prea din cale afară față de naționalități, și le împărțesește de toate libertățile?

Căci pe coarda aceasta o mână „marele” orator „liberal”, dar' cu o logică — „minunată”.

D-sa constată, că punctul din programul partidului popular, în care se zice, că partidul acesta va fi prevenitor față de naționalități și se va nisul să satisfacă pretensiunilor și să le tracteze în mod just e un punct pe care îl poate subscrie oricine, pentru că toți voesc (adecă Maghiarii!) că naționalitățile să fie tractate în mod just și ecuitabil.

Frumos dela dl Pop, că face această declarațiune „liberală”, a cărei sinceritate noi însă o tragem la îndoială, dar' nu e frumos dela d-sa, că se pune imediat în conflict cu logica.

Pentru-că „marele” orator se împedecă numai decât în motivarea făcută din partea partidului popular acestui punct de program, în care se zice: „nu sînt de tot nemotivate plîngerile naționalităților, că statul voeste să le suprimă limba și să le maghiarizeze!”

Cum poate să zică partidul popular una ca aceasta? se întreabă cu drept cuvînt dl Pap Géza. Nu sînt motivate plîngerile naționalităților! Nu și nu! Că doară de aceea așă de lipsă și dl Pap Géza se subscrie un punct de program care cere „tractarea în mod just” și „satisfacerea pretensiunilor naționalităților” pentru-că plîngerile lor nu sînt motivate! Dar' să-l lăsăm pe dl Géza să vorbească singur, că e prea nostim în argumentare.

„Unde și în ce formă s'au manifestat volniciele statului (față de naționalități)? Pe ce cale a căutat statul să subjege naționalitățile? — Așa întreabă micul stălp al politicii lui Bánffy. — Sau doară zace intoleranța statului și a națiunii maghiare în aceea, că fiecare Maghiar care locnește în ținut nemaghiar, se sileste a învăța limba naționalității cu care vine în coatingere? Și nici în școale nu se poate observa nicidecum națiunii maghiare de a asupri naționalitățile străine. La noi fiecare naționalitate poate să și ridice școale populare și medii cu limba de propunere după plac. (Vezi afacerea proiectatelor gimnasii românești din Caransebeș și Arad. Red. „Trib.”) E intoleranță aceasta, sau numai partidul popular o consideră de atare? Statul maghiar e încă prea tolerant, și nu ia nici preparanțiile dela confesiuni, ca să pună mîna pe instrucțiunea învățătorilor, ca poporul să poată primi dela aceștiia cultură maghiară. Pe terenul presi și al literaturii, naționalitățile au libertate fără mărșini în cultivarea limbii

naționale și a simțimentelor lor. (Vezi procesele de presă fără sfîrșit. Red. „Trib.”) — Și așa mai departe. Tot în felul acesta vorbește celebrul Pap Géza despre naționalități, că nu sînt asuprite, nu le maghiarizează nime, au toate libertățile; și toate partidele din dietă primesc de bani bani halucinațiunile acestea, unele îl mai și aplaudă, ear' rătăciții de limbă valachă din dietă lui Bánffy nici atîta bun tact nu au, ca să se ascundă, dacă nu în fundul pămîntului, cel puțin în buffet. — ci-l ascultă și dînsii, fară ca să și ridice glasul și să-l combată. Ba nu i-a răspuns în modul potrivit nici partidul popular, și aceasta e motivul, că am luat și noi act despre „marele” succes al „micului” Pap Géza.

Ca să se știe!

În pragul revoluțiunii.

— Știri din Turcia. —

În 19 Ianuarie au fost sărbări mari în Constantinopol. Sultanul și-a sărbătorit aniversarea zilei nașterii sale. Cîteva zile înainte de începerea festivităților acestora, lungi telegrame anunțau Europei că Sultanul va surprinde lumea în ziua nașterii sale cu reformele ce le va introduce în țeară, și cari trec peste reformele cerute de puterile europene. Sultanul e generos; dă și mai mult popoarelor sale. Ziua nașterii a trecut, festivitățile s'au sfîrșit, ear' surprinderea pe seama Europei întîrzie mereu. Adecă nu întîrzie; a venit, însă în altă formă. Situația în Turcia e adecă atît de gravă, încât Sultanul nu și-a putut sărbătorii ziua nașterii altcum decât luând toate măsurile de precauțiune, ca să nu izbucnească revoluția. Numeroase trupe turcești au fost concentrate în Constantinopol ca Sultanul să și poată sărbătorii în tîcniă ziua nașterii. Situația e cu atît mai îngrijitoare pentru Sultan, că acum nu numai Armenii sînt nemulțumiți și se mișcă pretinzînd, ci au început o acțiune în cerc mai larg chiar și Turcii tineri, cari vreau să înseneze revoluție pe toate liniile.

Turcii tineri sînt apoi mult mai energici decât Armenii, și nu prea aleg în armele de luptă. Recurg cu mare predilecție la ajutorul dinamitei, și de aceea groaza e mare în palatul Sultanului. Toate acestea sînt semne cari prevestesc o surprindere pe seama ramolitei Europe, însă nu în forma anunțată de oamenii Sultanului.

Acestea toate sînt semnele unei apropiate revoluțiuni. Știrile mai noue, soșite din Turcia, sînt următoarele:

Comitetul revoluționar al Turcilor tineri a adresat o proclamație nouă către popor.

Proclamația e tipărită în limba turcească și cu litere roșii. În proclamație se zice că a sosit timpul, ca poporul din Turcia să pună mîna pe arme și pe dinamită. Comitetul revoluționar provoacă pe toți muzulmanii, să facă aceea-ce tac Armenii, se ia arma în mîna și să se scoale în contra asupritorilor. Amenință totodată însă cu moarte pe toți aceia, cari se împotrivesc acestei provocări. În fine se zice în proclamație, că numai sistemul parlamentar e în stare să desrobească pe nefericiții supuși ai Sultanului cari gem în lan; și în exil, și să ridice de nou imperiul turcesc din ruinele sale.

În urmarea acestei proclamațiuni iritațiunea e mare în Constantinopol, unde nu se vorbește despre alta decât despre „sfîntul războin” al poporului asuprit. Poporul nu vede alta decât sânge, săbii, tunuri, steaguri și — sîntii. Unui gendarm din suburbiul Pera i-s'a arătat noaptea un sfînt, care l'a provocat să meargă cu dînsul până la biserică lui Ejub, ca să iee de act sabia lui Ejub, pentru-că a sosit momentul ca să fie nimiciți toți necredincioșii, — adecă creștinii.

Local pe care s'a arătat acest sfînt, poporul îl consideră acum deosebit de sfînt, și guvernul a fost silit să-l îngreudească cu scînduri și să-l pună sub paza gendarmilor. Tot pe local acesta se află și o peatră de mormînt, despre care se zice că se mișcă în fiecare noapte. Muzulmanii țin acum formale procesiuni la local acesta, un lucru care mărește mereu iritațiunea, și pregătește poporul pentru revoluție.

Se anunță și din Trapezunt ciocniri sângeroase, provocate de Curzi, cari nu și-au primit jumătatea din plata lor ca ostași. După-ce toate rugimintele lor au rămas neascultate, au început să jefuească pe cine au putut, cu care ocaziune au mai și omorît cîteva persoane.

Dar' ce e asta pentru Europa. Floare la ureche!

Să vină alte vîrsări de sânge, mai mari, poate-că abia atunci își va deschide Europa ochii!

Colecta

pentru

nenorociții dela Mehadica.

În urma apelului nostru publicat în nrul 139 al „Tribunei” din anul trecut, pentru ajutorarea nenorociților din Mehadica, au mai încurs următoarele contribuiri:

- Petru Gheju din Tirnova (lângă Reșița) a colectat dela urmă-juni, tot lucrători la calea ferată . . . . . fl. 1.90
- Petru Gheju, june colect. . . . . 30 cr.
- Ianoși Cercega . . . . . 20 „
- Rusalin Fara . . . . . 20 „
- Constantin Tempa . . . . . 10 „
- Nicolae Dalea . . . . . 10 „
- Rusalin Dalea . . . . . 10 „
- Treian Gheju . . . . . 10 „
- Ilie Gheju . . . . . 10 „
- Ioan Voina . . . . . 20 „
- Constantin Dalea II . . . . . 10 „
- Trandafir Butcu . . . . . 10 „
- Trandafir Voina . . . . . 20 „
- Iosif Gheju . . . . . 19 „
2. Georgiu Dobrescu, comerciant în Ploiești . . . . . fl. 8.—
3. Valeria Segercian din Orșova a colectat dela personalul silvic 6 fl., ear' dela sine a dat 1 fl. 10, deci . . . . . fl. 7.10
4. Din Biserica-Albă am primit . . . fl. 5.— și anume au contribuit:
  - Ioan M. Roșu, avocat . . . . . 1 fl.
  - Dr. Aurel Novac, avocat . . . . . 1 „
  - Dr. Iuliu Tomășel, cand.-adv. 1 „
  - Andrei Boborony, comerc. 1 „
  - Zamfiriu M. Roșescu, substitude notar public reg. . . . . 1 „
5. Dr. Simion Tămaș, adv. în Hida . fl. 2.—
6. Ilie Șerban, preot în Fizeș . . fl. 1.—
7. Ioan Andreiu, preot în S-Mihail . fl. —.50
8. Rosinger Bela, adj. not. . . . . fl. —.20
9. Iuliu Rațiu, notar în Almaș . fl. 1.—
10. Iuliu Moldovan, notar în Lăpuș . fl. 1.—

Din Brăila:

11. Dl Ioan R. Țulca, funcționar comerciant în Brăila a colectat 120 lei . . . . . fl. 57.— Dela următorii funcț. comerc.:
  - Ioan R. Țulca . . . . . lei 22.60
  - George I. Bratucu . . . . . 5.—
  - Ioan Cărnă . . . . . 5.—
  - Oprea P. Sărcea . . . . . 5.—
  - Ioan Brătuc . . . . . 1.—
  - Petrea Ciurea . . . . . 2.—
  - Apostol Georgescu . . . . . 2.—
  - Ioan H. Vlejanu . . . . . 5.—
  - S. J. Lazaru . . . . . 1.—
  - Stefan Moldovan . . . . . 1.—
  - Tanase Caratocea . . . . . 2.—
  - N. I. Bratu . . . . . 2.—
  - T. Rădulescu . . . . . 1.—
  - Zamfir I. Tigoni . . . . . 1.—
  - Silvestru Dobrin . . . . . 1.—
  - George I. Muntean . . . . . 1.—
  - I. R. Stoianovici . . . . . 1.—
  - Stan Movilă . . . . . 1.—
  - Matei Georgescu . . . . . 1.—
  - George Vlădescu . . . . . 1.—
  - Traian Negulescu . . . . . 1.—
  - Ioan G. Harcan . . . . . 2.—
  - Oprea P. Vieșu . . . . . 2.—
  - Ioan N. Buzăianu . . . . . 2.—
  - Tach. I. Munteanu . . . . . 1.—
  - Nicolae I. Perșoia . . . . . 1.—
  - Andrei Stoenescu . . . . . 1.—
  - Stefan U. Seitan . . . . . 2.—
  - George M. Popescu . . . . . 1.—
  - Pavel Negreanu . . . . . 1.—
  - Dumitru I. Munteanu . . . . . 1.—
  - Frații Ivanoff . . . . . —.20
  - Radu D. Pasăre . . . . . 1.—
  - Ionuț S. Vineșu . . . . . 1.—
  - Stefan D. Stoenescu . . . . . 1.—
  - Andrei Tipeiu 1.50
  - Apos. Bogdanescu . . . . . 2.—
  - Dumitru Banciu . . . . . 2.—
  - Maxim Ionescu . . . . . 1.—
  - Stan Ioan . . . . . 2.—
  - Costy Nicolau . . . . . 2.—
  - George Mihail . . . . . 1.—
  - Dionisiu Vasilache . . . . . 1.—
  - Iancu Vron . . . . . —.50
  - Tanase Apostolescu . . . . . 1.—
  - Ioan I. Negrea . . . . . 1.—
  - David Vrănceanu . . . . . 1.—
  - Zaharia Țiteiu . . . . . 1.—
  - George P. Gutur . . . . . 1.—
  - Const. G. Furnica . . . . . 3.—
  - Ion Tenu . . . . . 1.—
  - N. G. Renția . . . . . 3.—
  - George Bancotescu . . . . . 2.—
  - Costache Rosianu . . . . . —.50
  - Nicolae Iancu . . . . . —.50
  - Grigorie Georgescu . . . . . —.50
  - Pascu N. Oteleanu . . . . . 1.—
  - Bucur N. Coteșu . . . . . —.50

Ch. Dogaru	—50
I. A. Zăgănescu	—50
I. Garabet, împărțitor de jurnale	—20
Gatui Ivanoff	1.—
H. S. Nădejde	1.—
N. Dimitrescu	—50
V. Banica	—50
Nicolae Băneș	1.—
Dumitru I. Badileanu	1.—
George R. Steicoff	1.—
Spiridon I. Badileanu	1.—
Moise Baniță din Târlele	1.—
Soare	1.—
Moise Ardeleanu	1.—

La olaltă: fl. 84.90

Transport din nrul 169 al „Tri-
bunei“ a. t. fl. 407.45

Suma totală fl. 492.35

Întreaga suma aceasta am admini-
strat-o comitetului încredințat cu împăr-
țirea ajutoarelor. Prin aceasta încheiem
din partea noastră *colecta*, mulțumind încă
odată tuturor contribuitorilor marinoși,
cari au răspuns apelului nostru.

CRONICĂ

Sibiu, 22 Ian. n. 1897.

De Anul-Nou. Cu prilegiul Anului-
Nou, fostul Metropolitan-Primat al României,
Ghenadie Petrescu, a adresat I. P. S. Sale
Metropolitanului Miron Romanul, telegrama ur-
mătoare:

Prea sfântului Metropolitan al Transilvaniei
D. D. Miron Romanul.

Sibiu.

Cu ocazia Anului-Nou 1897, fac căldu-
roasele și respectuoasele mele urări I. P. S.
Voastre domnului arhiepiscop și Metropolitan
al Transilvaniei.

Mă rog lui Dumnezeu ca viața voastră
scumpă fiilor voștri credincioși s'o pă-
streze mulți ani pentru binele și prosperarea
bisericii ortodoxe române.

† Ghenadie,
fost Metropolitan-primat.

I. P. S. Sa Metropolitanul Miron Romanul
a răspuns cu telegrama următoare:

I. P. S. S. Ghenadie,
fost Metropolitan-primat.

Caldrărușeni.

Primiți, vă rog, mulțumirea mea respec-
tuoasă pentru binevoitorile felicitări de
Anul-Nou. Dumnezeu să vă dăruiească și să
vă conserve pacea și mântuirea sufletească
drept recompensă pentru cele suferite.

Vă îmbrățișez cu iubire frățească și vă
rămân pururea devotați.

Miron Romanul,
Metropolit.

Dela Ligă. Secțiunea București a
ales în adunarea generală ținută Dumineca
trecută, pe următorii membri de delegați pen-
tru congresul Ligei, din 24 Ianuarie n. Gră-
dișteanu C. Ioan, Vlădescu Mihail, Nenițescu
S. Dimitrie, Disescu C., Florescu A. D., Ră-
dulescu-Motru C., Dimitrescu Anghel, Cosăcescu
Nicolae, Bozocanu Al., Miculescu Vasilie,
Rădoi Ioan, Dănilăscu Corneliu, Fură C.,
Dr. Istrate, Măndreanu Vasilie, Alimănișteanu
C., Popescu Simion, Cinciu Ioan, Borgovan
Vasilie, Lupan Nicolae, Popa George, Fran-
zescu Emil, Cancicov V. T. și D. Z. Fur-
nică.

Amicii României. Ni-se scrie, că
Dl Ioan Buhl, membru al academiei regale
din Bruxelles, a rostit, într-o ședință a
acestui corp savant, un discurs asupra M.
Sale Regelui Carol I, ca întemeietor al Ro-
mâniei de azi. Acest discurs a apărut și în
broșură sub titlul *Charles I. fondateur de ro-
yaume de Roumanie*.

Zăpadă mare. Cam târziu, dar totuși
s'a prezentat eara și de astă-dată în haine
albe cam pretutindena. Din Românie s'a
scris, că de Marți dimineața o zăpadă abun-
dantă însoțită de viscol a început a cădea în
toată țara. Din Moldova de sus se telegrafiază,
că zăpada căzută e de o cantitate însem-
nată.

Mamă cu 32 de copii. Soția unui
lucrător cu numele Helm, din Neulerchen-
feld, a fost binecuvântată în rar chip cu copii.
În 20 de ani a dat naștere la 32 de copii.
În trei rânduri fenomenala mamă a născut ge-
meni, în 6 rânduri câte 3 copii, iar în două
rânduri câte 4 copii. Dintre copii 26 au fost
feciori, 6 fete. Toți s'au născut vii, dar mare
parte au murit în scurtă vreme. Dintre cei
32 de copii mai trăiesc 10 feciori și două fete.
E interesant, că după statistică între 15 mi-
lioane de nașteri numai de 32 ori obvine ca o
femeie să nască deodată 4 copii.

Rigó Jancsi și Bánffy Dezső.
„Magyarország“ face într-un articol următoarea
paralelă: Bánffy cu Ungaria, e ca și
Rigó cu principesa Chimay. O poate bate tortura
ori-cum, are drept, dacă i-s'a aruncat în brațe.
Cu prilegiul așteptării țeara ar fi putut se
face o „legătură“ mai cinstită.
Rigó Jancsi include ușa dinaintea con-
curenților sei; iar Bánffy mobilizează o ar-
mată de enuci, de virtute păzitori, compusă
din soldați, gendarmi, solgăbirși, și președinți
de alegeri. Dar Rigó Jancsi n'ar fi păzit
cu pagă oare hotelul Rémii, dacă principesa
i-ar fi dat bani, — cum noi i-am dat lui
Bánffy?

Nemții la București. Se scrie din
Viena că reuniunea de cântări „Wiener Män-
nervengesangverein“, cea mai distinsă societate
de cântări din Austria și Germania, care prin
producțiunile sale artistice, prin tendințele sale
umanitare, precum și prin înalta pozițiune
socială a membrilor ei, se bucură de stima
bine meritată a lumii întregi, are de gând
să meargă în anul acesta la București, unde va
arengia două concerte, al căror venit este
destinat societăților de binefacere din Bu-
curești.

Altă crasă. România nu mai scapă
de crise. Cea mai nouă s'a ivit la căile fe-
rate române, al căror director general, dl
Saligny, și-a dat încă de Sămbătă demisiunea.
Retragerea dlui Saligny din fruntea căilor fe-
rate române, se aduce în legătură cu nemul-
țumirea funcționarilor inferiori, manifestată în
timpul din urmă. „Epoca“ scrie, că toate
stăruințele guvernului pe lângă dl Saligny ca
să-i retragă demisiunea, au rămas zădărnice.
Domnii Ionel Brătianu și Miculescu, subdirec-
torul C. F. R., au refuzat să primească func-
țiunea de director general al C. F. R. Gu-
vernul insistă acum pe lângă dl inginer M.
Rădulescu, șeful lucrărilor nouă, să primească
succesiunea dlui Saligny. Dl Rădulescu e
un om foarte energic.

În contra școalelor de stat.
Membrii români ai congregațiunii din co-
mitatul Hunedoara, au adresat mini-
strului de interne o strajnică apelată în
contra hotărârii ce a luat congregațiunea
în scopul de a contracta un împrumut
pentru ajutorarea școalelor de stat din
comitat.

Mâne vom publica această apelată
în toată întregimea ei.

Din barbariile gendarmilor. Tit-
lul acesta a devenit rubrică în ziarul nostru.
Mai căndă era lușeam o notiță despre două
barbarii ale gendarmilor ungurești, — și azi o
nouă barbarie ni-se anunță. La 24 Decem-
brie n. 1896, Pantelimon Riscuța, locuitor în
Riscuța, cercul Crișului, a avut un schimb
de vorbe cu Toader Draia, din Tomnatic.
Acesta, în drum spre casă, a intrat în ca-
sarma de gendarmi din Riscuța și a pîrît
pe Riscuța gendarmului Varga Arpád. Voini-
cosul gendarm, deși necompetent în
materie, a primit pângerea lui Draia și a
adus pe Riscuța înaintea sa, sub escortă. După
aceea, fără a face vre-un interogator, s'a în-
chis cu el într-o odaie și l'a bătut atât
de grav, încât bietul Riscuța a căzut la pat,
unde a zăcut până în 5 Ianuarie. Și poate că
barbarul gendarm l'ar fi și omorât, dacă lo-
cuiitorii satului, alarmați de strigătele și vae-
tele celui bătut, n'ar fi alergat să-l scape din
mâinile bașbozucului Varga.

Neavând încredere în instanțele infe-
rioare, bătutul țeran s'a adresat direct la mi-
nistrul de interne, ridicând împotriva barba-
rului gendarm acuș de abuz de puterea ofi-
ciosă și de gravă vătămare corporală.
Săntem curioși cum va judeca ministrul
barbaria slujbașului seu!

Papagaii propagatori de boale.
Acum câțiva ani o seamă de medici francezi
au încercat totul, într-o dovede, că și paga-
gaii propagă oțica și boalele contagioase.
Tema aceasta a dat ansă mai multor discuții
științifice. Interesanta chestie s'a slevat acum
din nou între medicii francezi, cari aduc nouă
dovezi, că papagaii propagă boalele conta-
gioase și mai ales tifusul. Zilele trecute bacte-
rologii Gilbert și Fourmier din Paris au dovedit
faptul acesta pe deplin, prin experimentele
lor. Anume ei au constatat la o femeie, ră-
posată sub simptome de epidemie, phittacosa,
luată dela un papagal bolnav. Bacteriologii
voese acum să pornească o mișcare în scop
de a se introduce cea mai riguroasă caran-
tină la importarea papagailor; totodată ei pre-
tind ca și negustorii și posesorii de papagai
să fie supuși carantinei.

Răscăală de mineri. Vre-o 1000 de
mineri ai unei Anina, aparținătoare societății
căilor ferate austro-ungare, s'au răscolit, pen-
tru că anii de pensie li-s'au ridicat dela
30 la 40. S'au cerut gendarmi, cari apărând
la fața locului au pușcat în mulțimea
răscolitorilor; 11 lucrători au rămas morți, 9
grav răniți. Fierberea în împregiurimile minei
e foarte mare.

Drama majorului. Tribunalul din
Torcia a pertractat alaltăieri procesul de di-
vort întentat majorului Racchia de soția sa.
În cursul pertractării majorul Racchia și-a
scos revolverul și a pușcat de două ori asupra
soției sale, care peste câteva zile a murit.
După o lungă luptă, majorul a fost arestat.

Ciuma. Groaznica boală începe a în-
grjiți deja serios autoritățile porturilor eu-
ropene. În Hamburg și Messina populația s'a
turburat enorm la vestea sosirii unui vapor
din India, deși vaporul nu prezenta nici un
cas de ciumă. În vederea măsurilor de apărare,
se ventilază ideea unui congres sanitar
european. Propunerea ar face-o Austro-Un-
garia, iar congresul ar avea loc în Valencia.
Pol. Corr. anunță, că congresul se va în-
truni în curând, reprezentate fiind toate sta-
tele europene. Papei Leo XIII. i-se refe-
rează zi de zi despre stadiul ciumei din
Bombay.

Bibliografie. A apărut nr. 3 din
revista săptămânală „Foaițe pentru toți“.
Sumar: Convorbiri săptămânale. Ce naște din
psic... Școli de privighetori. Michelet. —
Să nu ne descuragem. — Răbdarea-i din
raiu, de T. Stefanelli. — Regule și nere-
gule. — Teatrul din Iași. — Curiosități știin-

țifice. „Cum trebuie să bem“ de Henry de Par-
ville. — Rafael Sanzio (bibliografie și por-
tret). — Romanul unni călugăr, de Jean Ra-
mean (urmare). — Fructele studiului. Luare
aminte. — Columna lui Traian la Roma. —
Ce însemnează unele nume de botez (urmare).
— Pagini ciudate. „Câmpul Bărăganului“, de Ale-
xandru Oloboescu. — Gândiri — Originile poe-
ziei dramatice. — Rețete și sfaturi. — Noutăți.

Știri mărunt. În ținutul Albania-
Delvino a fost un uriaș cutremur de pământ;
multime de comune pustiite, mulți morți și
răniți — Deputatul musulman Dr. Grenier
i-s'a interzis spălarea religioasă în edificul
camerei; el s'a spălat în Seina; prezenți mul-
tume de curioși. — Dr. Lușger s'a însășoțat
deplin. — Soția ucisului president Carnot a
decedat în Paris. — Prințul Windischgrätz
trage de moarte în Ajaccio.

ECONOMIE

Negoțul în anul 1896.

Acum, când și poporul român a intrat
în lumea mare negustorească, cred, că nu e
de prisos dacă la sfârșitul anului 1896 arun-
căm o privire scurtă peste mersul și starea
negoțului în decursul anului trecut.

Lumea mare negustorească ne spune cu
un cuvânt foarte potrivit, că toate mișcările
negoțului mare în decurs de un an, au fost
în „stagnațiune“, adică au cam stat locului.
Și drept cauză a acestei triste stări se
aduce marea crasă dela bursa din Viena, în-
tâmplată la începutul anului 1896, apoi stă-
rile politice săvârșite din Tarcea și în urmă
afacerea regulării „cuotei“, adică cheia che-
luelilor comune între cele 2 părți ale împă-
răției noastre (Austria și Ungaria).

Aceste toate au influențat atât de mult
asupra negoțului, încât l-au făcut să stea lo-
cului aproape cu desăvârșire.

Astfel ni-se arată peste tot icoana ne-
goțului a monarhiei austro-ungare, în de-
cursul anului 1896. Dar privind numai nego-
țul național român, icoana e veselă, ba peste
așteptare îmbucurătoare stări ni-se arată.

În anul 1896 s'au făcut pași mari și
siguri pentru înaintarea negoțului românesc.

Bărbați chemați să facă începutul pe
acest teren atât de aducător de folos, și-au
înțeles datoria și s'au pus pe muncă.

La începutul anului 1896 s'a înființat
„Reuniunea comercială de consum“ din Fieget
(Bănat) care condusă de oameni destoinici a
înlesnit negoțul românesc și a eliberat pe
micii neguțători din acele părți de sub jugul
cămătar al străinilor.

Tot cam la începutul anului 1896, in-
dustria din Sibiu a întemeiat „Insoțirea
de economii și depuneri a industriașilor ro-
mâni din Sibiu“. Giurul Sibiului, ca unul
dintre cele mai negustorești ținuturi locuite
de Români, s'a grăbit a da sprințul seu ac-
tești societăți.

Dar câtră sfârșitul anului „Insoțirea in-
dustriașilor“, care a cucerit mult teren, a
făcut loce mării societăți comerciale româ-
nești „Concordia“, care s'a înființat cu un
capital social de 100 000 fl.

Mari nădejdi se leagă de această socie-
tate și ne place a crede, că se vor și implini
dacă direcțiunea a acestei societăți va îndes-
tali așteptările publicului românesc.

Aceste și alte mișcări și fapte, precum
înaintarea „Reuniunii de consum“ din Blaj,
pe terenul comerțului românesc ne adevere-
sc mai presus de toate, că noi Români,
ca neguțatori n'am fost sjuși de crisa ne-
goțului mare.

Cauza acestui lucru trebuie căutată în
faptul că: pe când celelalte rațiuni ale mo-
narhiei (cu deosebire Nemții, cari fac nego-
țul mare) au exploatat deja de mult terenul
comercial și acum lucră în drumul bătut —
pe atunci noi Români numai acum am înce-
put și deci lucrăm în pământul bogat.

Am spus aceste ca să ne însemnăm și
cu acest prilegiu faptul, că pentru noi, Ro-
mâni, negoțul este o comoară atât din punct
de vedere bănesc, cât și din punct de vedere
național.

Repet deci și acum că bine este să ne
nisuim a cuceri cât mai mult teren pentru
comerțul național român și pe acest teren
apoi să muncim cu puteri multe, unite și cin-
stite. De ce cerul ca la sfârșitul anului 1897
să putem spune despre negoțul român mai
mult și mai bine. Vasile.

VIEȚA SOCIALĂ

Petrecere în Brașov.

„Reuniunea femeilor române din Bra-
șov“ invită la petrecerea cu dans, ce se va
ține cu scop filantropic, Sămbătă în 12/23
Ianuarie 1897, în sala „Redoutei orașenești“
Începutul la 8 ore seara. Biletele: de perso-
ană 1 fl. 50 cr., de familie 3 persoane
3 fl., un loc pe balcon 2 fl., se pot procura.
La domni: N. I. Ciurcu, librar, Frații Șimay,
A. & L. László și seara la casă.

Bibliografie.

100.

„Biblioteca pentru toți“ și cu ea toți
iubitorii de literatură românească, iubilează.
Salutara întreprindere a ajuns să împlinească
un centenar de exemplare. Felicităm din fe-
stivul incident pe conducătorii acestei „Bibli-
otecii“, reproducem aici prefața volumului 100,
scrisă de dl D. Sidănescu, directorul ei.

Numărul 100... „Biblioteca pentru toți“
a ajuns la numărul 100 în mai puțin de doi
ani... O publicație instructivă, moralizatoare,
educativă, a ajuns în Țeara Românească să se
vândă repede și mult... Ei bine, da. Dela în-
ceput am avut încrederea în succesul acestei
publicații. Văzând dorința cea mare de citire,
văzând cum se vindeau de mult romanele
proaste și rele, ni-am închipuit că nu se pu-
tea ca dintr'atăți cetitori să nu se găsească o
parte cari se simțeau dorința, trebuința de a
citi lucruri, care să le sporască capitalul de
cunoștințe, să le mai subțieze spiritul, gu-
stul, în silfșir de a citi ceva mai bun și mai
serios.

Nu ne-am înșelat. Publicația noastră merge
tot atât de bine, ca și ori-ce roman cu pe-
ripelui amănitoare, — ba poate și mai bine.

Cetitorii cari ne-au urmărit cu binevoi-
toare luare aminte, au văzut că ne-am silit
să le dăm materie plăcută și bună. În cata-
logul celor o sută de numere apărute sînt
atâtea nume mari române și străine, e atîta
variație de materie, încât credem că le-am în-
dreptățit oare-cât așteptările.

E adevărat, că publicația noastră a și
fost incurajată de scriitorii români cei mai
însemnați, și pe lângă numele ce avem, cu-
rînd se vor adăuga și altele tot atât de sti-
mate și de iubite.

Din parte-ne nu ne vom opri aci, nu
ne vom mulțumi cu câștigul moral dobîndit,
ci mereu vom căuta a face mai bine.

Dorim să plăcem tuturor, și tuturor să
le fim folositori, — mai cu seamă celor, că-
roră nu le dă mâna să-și plătească mult pe-
trecerile.

Am căutat și căuta-vom și de aci în-
ainte să exercităm, dacă se poate, o înfririre
sănătoasă, să răspundim printre cetitori ele-
mente de convorbiri care se poată face întru-
nirile mai plăcute, mai ușoare între toate cla-
sele societății; să amintim unora lucruri pe
care le-au știut, să învățăm pe alții lucruri
ce nu știu, să ajutăm dezvoltarea gustului și
a simțimintelor bune, să întărim dorința de
a face bine, să împuternicim iubirea de că-
min, de patrie.

Aceasta ne-a fost ținta, cătră aceasta
vom ținde din toate puterile.

Căldărarul zilei.

23 Ian. n. 1897

Julian: Log. Mariei.
Gregorian: Cuv. P. Teodosin.

Soarele: răsare 7.35, apune 4.25 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 22 Ianuarie n. 8 ore dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 737.5)	Diferența din presintă	Temperatura în Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
714.3	-4.07	+9.9	-5.0—18.0	O

Din țeară 20 Ian. n. 9 ore dimineața.

Stațiunile	Presiune atmosf. în mm.	Temperatura în Celsius	Vîntul
Budapesta	762	-2.4	—
Sătmăre	713	-4.8	SV 1
Cluj	762	3.4	S 2
Orșova	764	-3.3	V 3
Arad	763	-1.1	NV 1
Panciova	762	-3.7	SV 4

Sosii în Sibiu.

În 22 Ianuarie n. 1897.

Hotel „Imperatul Romanilor“. I. Bercian, din
Homoro și I. Miles din Orăștie, economi. Szabadfy
din Turda. W. Kauntz, din Cluj, I. Weinbacher și A.
Kopp din Viena, comercianți. B. Szalmsy, comerciant,
din Budapesta. I. Kende din Viena și E. Miklos din
Budapesta, voiajori.

Hotel „Newirov“. I. Walther, privatier din
Săliște. G. Ivan, notar din Sebeș-mic. S. Wolf, ofi-
cial din Arad. M. Sebic, din Turmu-roșu. A. Bauer din
Brașov, ospetari. P. Schwarz, comerciant din Arad,
Alerhammer, Eckstein și H. Liost, voiajori din Viena.

Teatrul orașenesc în Sibiu.

Sămbătă, 23 Decembrie n.

„Das Modell“.

Operetă în 3 acte de Fr. v. Suppe.

Începutul 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Ian. n. 1897.

Sămînțe	Cantitatea pe 100 hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitatea pe 100 hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	pînă		dela	pînă
Grâu	77	8.05	8.15	76	8.15	8.20
Băntănescu bon	77	8.20	8.25	76	8.25	8.30
Grâu dela Tisa	77	8.15	8.20	76	8.20	8.25
Grâu „Pota“	77	8.25	8.30	76	8.30	8.35
Grâu de Alba-Rog.	77	8.25	8.30	76	8.30	8.35
„Badca“	77	8.25	8.30	76	8.30	8.35
Grâu ung. de Nord.	77	8.25	8.30	76	8.30	8.35

Sămînțe, vechi ori noue	Sotal	Cantitatea pe 100 hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	pînă
Săcără	de nutret	70—72	5.65	6.70
Orz	de vînzare	60—62	4.—	4.85
„	de bore	62—64	5.10	5.90
„	de bore	64—66	6.50	8.—
„	—	66—68	5.70	6.90
Cucuruz (porumb)	băntănescu	—	3.45	3.60
„	de altă seară	—	3.30	3.42
Meiu	—	—	11.75	12.05
Hrișcă	—	—	5.30	0.65

Mărcă de borsă	Cantitatea pe 100 hect.	Cantitatea pe 100 hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	pînă
Grâu	Sept.-Oct.	8.25	8.25	8.25
„	Mart.-Apr.	8.25	8.25	8.25
Cucuruz	Mai.-Iun.	3.89	3.89	3.90
„	Julie-Aug.	—	—	—
Ovăș	Mart.-Apr.	5.93	5.93	5.95
„	Oct.	—	—	—

Produse diverse

Sămînțe	Cantitatea pe 100 hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	pînă
Săm. de trif.	Lucernă ungurească	45—</	

Publicațiune.

Pașunatul din munții comunei Avrîg: Surul, Avrîgel și Clăbuceț se exarândeză prin licitațiune publică pe vara anului 1897, eventual pe 3 ani.

Licitatiunea se va ține în **27 Ianuarie st. n. a. c.** în cancelaria comunală, unde se pot vedea și condițiunile mai deaproape.

Avrîg, 14 Ianuarie 1897.

Ioan Vlad,
primar.

Ioan David,
not. com.

Farmacie

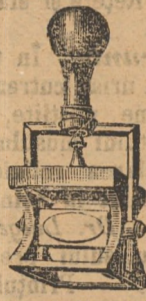
cu o circulațiune de 14,000 fl. în un oraș mai mare al Ardealului, cu fabrică de sodă, e de vëndut, în condiții favorabile. — Se poate prelua îndată.

A se adresa la administrația „Tribunei”.
La „Tipografia”, societate pe acțiuni din Sibiu se află de vëndere

**TABLOUL
CONDAMNĂȚILOR POLITICI
PENTRU CAUSA ROMÂNĂ.**
Prețul 2 fl.

Mica tipografie

originală americană cu tipuri de cauciuc, precum și stampilii și sigile de toate soiurile.

A se procura numai direct dela fabricantul:

J. LEWIN,

FABRICĂ DE STAMPILIE ȘI TYPURI.
Viena, Stadt, Adlegasse 14.

Tipografia de typuri, cu șutula gratuită și clestele de lpsă la pregătirea de mici tipărituri

cu 89 tipuri fl. 1.20   cu 130 tipuri fl. 2.—
" 190 " " 2.50   " 225 " " 3.—
" 315 " " 3.75   " 390 " " 4.50

O dosă permanentă de culori costă:
În mărime de 6x4 . . . . . fl. -30
" " " 9 1/2 x 5 . . . . . -40
" " " 11 x 7 . . . . . -60
" " " 16 x 8 . . . . . -90

Ce nu convine primese înderăt.

Lista prețurilor pentru vëndări en gros se trimite franco.

Se caută agenți.

Tocmai a apărut și se află de vëndare la „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu:

**CEȘTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR
ȘI
MODURILE SOLUȚIUNII SALE**

IN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

Prăvălia asociațiunii de consum

(Strada principală), în Faget. (Casele proprii).

Capital social 25.000 fl.

Se atrage deosebită luare aminte a onoratului public românesc, asupra prăvăliei noastre, bogat provăzută cu tot felul de mărfuri și anume:

Băcănie.

Făină dela cele mai renumite mori din Bănat de toți numerii; zahăr, I. Rafin, cafea orz, urez, candituri, petrolu american, ape minerale, și tot felul de artici trebuincioși pentru hrană. Prețuri ieftine, marfă totdeauna proaspătă și serviciu strict solid.

FERĂRIE.

Asortat cu tot felul de recuise economice trebuincioase pentru casă și câmp, fere de plug, sape, fireze, lanțuri, vase pentru fert, cuie de drot și de fer, coasă cu garanție de oțel, penți și drugi de fer, lampe și tot felul de lumini de stearin și de ciară și sēu, trebuincioase pentru casă și biserici etc.

Manufactură.

Tot felul de pânzuri (de Siegl), zephiruri albe și colorate, bumbaceluri, damast pentru brodat, mătăsuri surah, merviljo și chiné, stufe pentru toilette și bluse: satan francez, cretoane voile, stufe pentru economi și econoame. Delenuri pentru toilette și bluse (Pour Delen), perdele, tapeturi. Stafiri pentru mirese, ploapoane de vară și cu vatta de Rouge, creton ca-hemir și saten. Bombac pentru țesut, urzit, stricant și brodat. Ață de cusut și croselat.

Confecțiune.

Vestimente (haine) bărbătești gata și pentru copii, păpuși bărbătești, femeiești și de copii. Pălării de domni, dame și copii. Toilette de dame se primesc a le efectua gata, de stofă delen și saten.

GALANTERII.

Portmone, tabace și visitie, parfēm, poudou brillantin de fabricat francez. Ace de pēr (Schiltkrot), oglnzi etc.

LIBRĂRIE.

Tot felul de hărție recuise de scris, cerneală, caiete de scris, tablă și cărți pentru școală etc.

Celarul (Podrum).

Vinurile cele mai bune din Ardeal, vechi și nouă, albe și roșii, rachiu de prune și drojzii, bere de Steibruch albă și neagră, d ferite, likeruri, cognac etc.

Măcelărie.

În toată ziua carne proaspătă de vită, porc, vițel, miel și berbec, untură, unsoare, slănină groasă și subțire, cărnărie și șoancă afumată etc.

Vëndarea se face în mic și mare.

Neguțitorilor li-se dau mărfurile trebuincioase cu condițiuni foarte ușoare și prețuri de tot moderate.

[1832] 28—28

Diracțiunea.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maldadiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare** etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj; Segesváry és társai, Déva; Balog Gyula, Orăștie; Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Biblioteca lui George Barițiu.

Cele mai ieftine cărți românești!

Librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni din Sibiu ajunsă în posesiunea unei mari părți din biblioteca lăsată de neuitatul

GEORGE BARIȚIU

se află în plăcuta poziție de a oferi publicului românesc cărți prețioase cu cel mai redus preț.

„Istoria Transilvaniei.”

Marele op al regretatului nostru istoric:

„PĂRȚI ALESE DIN ISTORIA TRANSILVANIEI”,

pe 200 de ani din urmă. (3 volume). Se poate procura cu **preț redus**. Anume:

Vol. I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Vol. II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Vol. III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Opul întreg broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șesē fl. și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

„Dicționarul ungueresc-românesc”.

Broșurat în loc de fl. 2.50 costă acum numai fl. 1.50. Legat costă numai fl. 2.50.

Alte cărți rari și prețioase.

Prețuri reduse:

Dicționarul limbii române, după însărcinarea dată de societatea academică română, elaborat ca proiect de A. T. Laurian și I. C. Massimu. Colaboratori Iosif Hodoș și George Barițiu. — București 1876, opul complet numai 4 fl.

Glossariu, care cuprinde *vorbele din limba română străine prin originea sau forma lor, precum și cele de origine înduoasă*. Elaborat de A. T. Laurian și I. C. Massimu. București, 1871, 584 pagini numai 50 cr.

Responsabilitatea ministerială. Discursul de reîntrare al procurorului general și răspunsul prim-președintelui înaltei curți de cassatiune și de justiție la 16 August 1866 cu un apendice. București 1866, 57 pagini, numai 10 cr.

Criticele „istorice” ale lui Iosif Sterca de Kerpenyes scărmanate — informațiune tipărită ca manuscris de George Barițiu. Sibiu 1892. 22 pagini 5 cr.

Actele conferenței electorale a reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, ținută în Sibiu la 1, 2 și 3 Iunie 1884. — Sibiu, 1884 84 pag. numai 20 cr.

Două drame familiare, lectură pentru tinerețea de sexul femeiesc. Sibiu 1891 44 pag. numai 20 cr.

Două raporturi de-ale acelor prefecti de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut luptele cu insurgenții unguri până la reîntrarea trupelor imperiale în Transilvania. — Sibiu 1884. 80 pagini numai 15 cr.

Opurile lui Caiu Corneliu Tacit, traduse de Gavril I. Munteanu, director și profesor, date în tipar sub auspiciile societății academice după înucetarea din viață a traducătorului (Biografia traducătorului anexată). Sibiu 1871 1 fl.

Darea de seamă asupra procesului politic de presă al dlui George Barițiu, redact. „Observatoriului”, în cestiunea colectelor pentru soldații români răniți. (Pertractarea finală din 30 Aprilie n. 1879). În loc de 25 cr. acum numai 10 cr.